

то, повишаване на записваемостта им в детските градини и училище, постигането на по-висок образователен статус и професионална квалификация на младите; вземане на разнообразни мерки за масово включване на ромите в трудови дейности; подобряване на жилищните условия в ромските квартали. Всичко това трябва да става с активното участие на самите роми при формулирането на приоритетите, изработването на програмите, стратегиите и плановете за действие, реализиране на проектите, мониторинг за качеството на тяхното осъществяване.

Международното сравнително изследване „Здравето и ромската общност: анализ на ситуацията в Европа“ показва, че ромите в България сравнително най-бързо променят основни черти на демографското си поведение. При тях намаляването на раждаемостта през последните 20 г. е най-осезателно. Заедно с испанските роми българските имат най-нисък младежки индекс, т.е. при тях е най-нисък дялът на децата до 14-годишна възраст на всеки 100 лица на 65 и повече години – с 251 пункта по-нисък от средния, измерен за седемте страни. Българските и чешките роми имат най-нисък индекс на заместването на 100 жени, излизащи от фертилна възраст, с жени, навлизащи в репродуктивна възраст – с 30 пункта по-нисък от средния.

Някои основни социално-демографски характеристики на българските роми са по-обезпокойтелни, отколкото тези в останалите страни. Например образователното равнище на българските роми все още е по-високо от това на гръцките, испанските, португалските и румънските поради по-високия дял на ромите, получили основно и по-високо образование през периода до 1989 г. Но то е по-ниско от това на чешките, а в някои отношения – и от словашките роми. Обезпокойтелно е, че записваемостта на ромските деца в България в детски заведения и училище е по-ниска от средната, измерена в седемте страни. Това ще доведе до възпроизвеждане на бедността, безработицата и неграмотността в семействата им. Много висок е дялът на българските роми, заети в сивата икономика, което се отразява негативно върху достъпа им до здравни услуги, тъй като значителна част от тях не получават здравни осигуровки от работодателя, а не се и самоосигуряват. Много ниски в сравнение с останалите страни